

Szauer Mária

(1926–1981)

Szauer Mária igazi tudófeleség volt. Megteremtette férje, a felvilágosodás 1975-ben elhunyt európai színvonalú tudósa számára az otthonnak azt a kiegyensúlyozott és bensőséges légkörét, amelyben Szauer József életművét kiépíthette. Olvasta és megvitatta vele könyveit, tanulmányait, ösztönözte megalkotásukra, oszlatta kételyeit, gépelte kéziratait. S időről időre maga is részt vett ez alkotó munkában. Több mintaszerű szövegkiadás elkészítésében volt partnere férjének, illetve tanári tevékenységének keretében, diákjaival együtt maga is vállalkozott ilyen feladatokra. Az ő szerkesztői felkészültségét és hivatástudatát is dicsérik igen nagy anyagot hitelesen elrendező Kazinczy- és Kőlcseykiadásaink, továbbá Kisfaludy Sándor és Horvát István egy-egy fontos művének edíciója, Szauer József halála után pedig – újabb Kazinczy-kötetek gondozása mellett – a korán eltávozott tudós műveit rendezte sajtó alá aggályos szeretettel.

Társa volt, társa tudott lenni férjének tudós-tanári munkájában is. Szerényen, a háttérben, időnként a másik szobából mosolygósan előlépve, a megilletődött tudósjelölteket kávéval kínálva Szauer Mária jelen volt ezeken a rendszeres konzultációkon, pályakezdő dolgozatok, cikkek, első tanulmányok vitázó megbeszélésein. Baráti érdeklődésével, résztvevő kérdéseivel, nővéri törődésével és gondoskodásával neki is megvolt a maga szerepe abban a hatalmas és páratlanul áldozatos pedagógiai munkában, amellyel férje a tanítványok egész kis csapatát a hazai tudományos életben felnevelte és szárnyakra bocsátotta.

Fenyő István

Jékely Zoltán

(1913–1982)

Meghalt Jékely Zoltán, a magyar költészet kiváló alkotó személyisége, aki prózai munkáival, műfordításaival és esszéivel is beírta nevét irodalmunk történetébe. Nagyenyedben született, Áprily Lajos fia volt. 1929-ben családjával együtt Budapestre költözött, de továbbra is szoros érzelmi kapcsolatban maradt szülőföldjével, az erdélyi magyar kultúrával és irodalmi élettel. Egyetemi tanulmányait az Eötvös Kollégium tagjaként végezte el magyar–francia–művészettörténet szakon. 1935-ben az Országos Széchényi Könyvtár, 1941–1944-ben a kolozsvári Egyetemi Könyvtár, 1947–1954-ben ismét a Széchényi Könyvtár munkatársa volt. Mint költő, a Nyugat „harmadik nemzedékének” egyéniségei között lépett fel, költészete az elégikus színezetű élménylíra köréből érkezett a mitológus filozófiai, majd az elvont-tárgyas költészethez. Mint esszéíró is maradandó műveket alkotott: doktori disszertációját 1935-ben *Az erdélyi magyar irodalom kezdetei a háború után és Kuncz Aladár* címmel írta, tanulmányaiból, irodalmi cikkeiből 1981-ben *A Bárány Vére* címmel tett közzé válogatást. E tanulmányokban Csokonai Vitéz Mihályról, Ady Endréről, Krúdy Gyuláról, Kuncz Aladáról, Dsida Jenőről, illetve nemzedéktársairól adott személyes jellegű képet. Életrajzi tanulmányokat írt Kuncz Aladáról, ezeknek egyike éppen folyóiratunkban látott napvilágot.

Pomogáts Béla

A kiadásért felel az Akadémiai Kiadó igazgatója

Műszaki szerkesztő: Sándor István

A kézirat nyomdába érkezett: 1982. II. 11. – Terjedelem: 11,2 (A/5) ív
82.10530 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Кланицаи, Т.:</i> Гуманистический культ великих людей в XV веке	135
<i>Имре, Л.:</i> Реминисценция, цитация, пародия (уровни текста в <i>Герое миражей</i> Ласло Араня)	150
<i>Агарди, П.:</i> Место просвещения в литературных воззрениях 30-х годов Ференца Фейтё	166

Краткие сообщения

<i>Барта, Л. мл.:</i> К вопросу о месте рождения Януса Паннониуса	179
<i>Сакай, Ф.:</i> Автор <i>Похвалы супружеству</i> (1541). — Бенедек Татар	183
<i>Хуберт, Г.:</i> Связь псалтыри из местности Бартфа с псалтырями, составленными Бейте и Борнемисой	186
<i>Молнар, Т.:</i> Три варианта драмы Гергея Чинки <i>Спартак</i>	188

Документация

<i>Немет, Ш. К.:</i> Неизвестные письма Миклоша Зрини за 1664 год	198
<i>Кокаи, Дь.:</i> Неизвестное письмо Дьёрдя Бешшение е его переходе в другую религию	201
<i>Силади, Ф.:</i> Письмо и стихотворение Йожефа Гвадани к Трансильванскому Обществу любителей венгерской словесности	204
<i>Будаи Балог, Ш.:</i> Серия Записок Матяша Лудаша, изданная Дежё Сабо в период с 1934 по 1942 гг.	209

Мастерская

<i>Ронаи, Л.:</i> Романы о животных Енё Тержански Йोजи	229
--	-----

Обзор

Иштван Шётер: Кольца (<i>Тамаш, А.</i>)	241
Янош Балаж: Венгерское школярство (<i>Теглаши, И.</i>)	243
Дьёрдь Лукач: Юношеские произведения (<i>Киши, Э.</i>)	245
Дежё Бароти: Яркий свет в тени (<i>Лацко, А.</i>)	248
Бела Помогач: От предметной поэзии к мифологизму (<i>Грежа, Ф.</i>)	250
Римские источниковедческие издания об иезуитах, касающиеся Венгрии (<i>Холл, Б.</i>)	253

Хроника

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál és a Posta Központi Hírlap Irodánál (PKHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon valamint átutalással PKHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetés bejelenthető az Akadémiai Kiadónál (1363 Budapest, Alkotmány utca 21. Telefon: 111-010).

Példányonként beszerezhető: az Akadémiai Könyvesboltban (1368 Budapest V., Váci utca 22. Telefon: 185-881), a PKHI Hírlapholtjában (1055 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 76. Telefon: 116-269) és minden nagyobb árusítóhelyen.

Előfizetési díj egy évre: 114,— Ft, 1 szám ára: 19,— Ft

Index szám: 25 401

Külföldön terjeszti a KULTURA Külforgalombeli Vállalat, H-1389 Budapest, Pf. 149.

Ára: 19 Ft

Előfizetés egy évre: 114 Ft

INDEX: 25 401
ISSN 0021—1486

SOMMAIRE

<i>Klaniczay, T.</i> : Le culte humaniste des grands personnages au XV ^e siècle	135
<i>Imre, L.</i> : Réminiscence, citation, parodie. (Les couches de texte du <i>Héros des mirages</i>)	150
<i>Agárdi, P.</i> : Les Lumières dans la conception littéraire de Ferenc Fejtő aux années trente	166

Bulletin

<i>Bartha, L., jeune</i> : A la question du lieu de naissance de Janus Pannonius	179
<i>Szakály, F.</i> : L'auteur de <i>L'éloge du mariage</i> (1541): Benedek Tatár	183
<i>Hubert, G.</i> : Le rapport du recueil de chants de Bártfa avec ceux de Beythe et de Bornemisza	186
<i>Molnár, T.</i> : Les trois variantes de Spartacus de Gergely Csiky	188

Documents

<i>Németh S., K.</i> : Lettres inconnues de Miklós Zrínyi de l'année 1664	198
<i>Kókay, Gy.</i> : Une lettre inconnue de György Bessenyei sur sa conversion	201
<i>Szilágyi, F.</i> : Une lettre et un poème de József Gvadányi à la Société Hongroise de Transylvanie pour la Culture de la Langue	204
<i>Budai Balogh, S.</i> : Les Cahiers Ludas Mátyás de Dezső Szabó (1934—1942)	209

Atelier

<i>Rónay, L.</i> : Sur les romans d'animaux de Tersánszky	229
---	-----

Revue

Sötér, István: Gyűrűk (Anneaux) (<i>Tamás, A.</i>)	241
Balázs, János: Magyar deákság (La culture latine en Hongrie) (<i>Téglásy, I.</i>)	243
Lukács, György: Ifjúkori művek (Ouvrages de jeunesse) (<i>Kiss, E.</i>)	245
Baróti, Dezső: Árnyékban éles fény (Une lumière aiguë dans l'ombre) (<i>Laczkó, A.</i>)	248
Pomogáts, Béla: A tárgyias költészettől a mitologizmusig (De la poésie objective au mythologisme) (<i>Grezsa, F.</i>)	250
Des publications de sources jésuites de Rome ayant un rapport hongrois (<i>Holl, B.</i>)	253

Chronique

